

vel bepárolgatni; sokkal egyszerűbb a nyert oldatot közvetlenül ebéd közben vagy után inni, és pedig felnőtt emberek 100—150 köbcentimétert, gyermekek 3—4 evőkanálnyit ihatnak egyszerre.

Tekintetbe veendő az a körülmény is, hogy a káli-tápsók jelenléte miatt elegendően sózott ételekkel kell élni. (Term. tud. Közlöny. 1876. 122.)

Ha az említett módon előállított kivonatot hosszabb időn át kívánjuk tartani, legcélszerűbb azt, kisebb üvegekbe lehúva, jól bedugaszolva és a dugaszt zsineggel lekötve, 65° C. fokú vízben legalább 1 óráig pasteurizálni és hűvös helyre eltenni.

Nyitott edényben, közönséges mérseklet mellett, a kivonatot bepárolgatni nem szabad, mert akkor a jelenlévő sav által a czukor karamellé válik, a folyadék megbarnul, a fehérjefélék egy része kiválik és az erjesztők hatása teljesen tönkre tétetik.

Forduljunk most már a Hoff- és Küfferle-féle készítményekhez. — Az első barnás-fekete, égetett czukorszagú pép; vízzel hígítva, sem tanninnal, sem

pedig ólomeczettel csapadékot nem ad. Hamutartalma csak 0,3%! *Egy kis tégely ára 60 kr., értéke 5 kr. Haszna és emésztő hatása zérus!* Azaz, ha valaki a kereskedőnél 5 krajczárért fekete szirupot vesz, több kálisót és fehérjefélét kap mint 60 kr. ára Hoff-féle kivonatban.

Megvizsgáltam a Küfferle-féle készítményt is. Ez már sokkal tisztességesebb termény, mint a Hoff-é, mert legalább *van benne maláta-kivonat is!* Az üvegre ragasztott czédulán azt olvassuk, hogy a kivonat vacuumban állítatott elő. Ebből az látszik, hogy legalább az akarat jó, *ámbar a kivitel nem sikerült*, mert hogy ha az említett kivonatot vízzel hígítjuk és felforraljuk, *nem zavarodik meg, jeléül annak, hogy már is oly mérsékletre volt felhevítve, mely által a diasztáz és a pepsin hatástalanná tétetett.*

Vizes oldata tanninnal és ólomeczettel ad ugyan csapadékot, hamutartalma 1,3%, azonban sem hatására, sem értékére nem hasonlítható össze a malátából közvetlenül nyerhető hathatós kivonattal.

DR. WARTHA VINCZE

TÁRSULATI ÜGYEK.

Jegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

XV. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.

1878, decz. 18-ikán.

Elnök: THAN KÁROLY.

Titkár felolvassa a Földm. Minisztérium leiratát, melyben a Bernben tartott Phylloxera-congressus jegyzőkönyve és a nemzetközi egyezmény egy-egy példányát küldi meg a társulat könyvtárának. Köszönettel vétetik.

Titkár felkéri a választmányt, hogy a közgyűlést megelőzőleg küldjön ki kebeléből bizottságokat a pénztár és a könyvtár megvizsgálására. A választmány a pénztár megvizsgálására Dapsy László és Lengyel Béla, a könyvtár megvizsgálására pedig b. Eötvös Loránd, Bene Rudolf és Somogyi Rudolf urakat kéri fel.

Titkár jelenti, hogy az országos segélyből a jövő évre állattani (2000 frt.) a Bu-

gát-alapból pedig (300 frt.) physikai pályakérdésre kerül a sor. Az országos segélyből szokott módon fog nyílt pályázat hirdettetni; a physikai pályakérdés megállapítására az állandó physikai bizottság kérértik fel.

Titkár jelenti, hogy az állattani pályázatra a meghosszabbított határnápig egy pályamű érkezett be „Kicsinyben keresd a nagyot” — jeligével, s az egyik bírálónak már ki is adatott. Tudomásul vétetik s a jeligés levélke a Társulat pecsétjével lepecsételtetik.

A könyvkiadó vállalat II. cyklusának utolsó, a vállalatnak XV-ik kötete: Johnson „Miből lesz a termés”, elhagyta a saj-

tót s az aláíróknak e napokban küldetik szét. E kötetten a II. cyklus be van fejezve. Az egész cyklusban ígért 150 ív helyett 190 ívnyi munkákat kaptak az aláírók. Tudomásul szolgál.

A könyvtárba a múlt v. ülés óta következő ajándékok érkeztek: Dr. Jakubovits Ferencz: A roncsoló toroklob és óvmódja; szerző ajándéka; — Kókán János; Budapest környékének közei, tekintettel ipari alkalmazhatóságukra; szerző ajándéka; G. v. Horváth: Beitrag zur Hemipterenfauna Transkaukasiens; szerző ajándéka; — Dr. Láng István: A felsőbb mennyiségtan alap- elemei; szerző ajándéka; — Convention internationale pour les mesures à prendre contre la Phylloxera vastatrix; — Actes de la conference phylloxérique internationale, a Földm. min. ajándékai. Köszönettel vétetnek.

Titkár elszomorodással jelenti, hogy a legutóbbi vál. ülés óta négyen hűnytak el tagtársaink közül, névszerint: Kemenczy György, plébános Nákófalván, Szabó Lajos, tanító Szuhafón, Virányi János nevelő, a Term. tud. Társulatnál 1846—1848-ig az akkoriban fennállott ásvány-, vegy- és természetani osztály jegyzője; Való József. Szomorú tudomásul szolgál.

Küléptek 13-an. Tudomásul van.

Hanusz István kecskeméti tanár, a társulat rendes tagja, 60 forinttal a Társulat örökítő tagjai közé lépett. Örvedetes tudomásul szolgál.

Az új tagok ul ajánlottak nevei felolvastattak és mindannyian, száma 16-an, a társulat rendes tagjaiul megválasztattak; velők a tagok létszáma, a vesztéseget le- számítva, 4997, köztök 66 hölgy.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(1.) Marc Ferencz úr, ki a növényhonosítás terén hazánkban oly buzgón működik, a honosítandó növényeket szélesebb körben is akarván terjeszteni, néhány hasznos gazdasági növénymagvat nyújtott át társulatunknak arra a czélra, hogy ha netalán gazdáink kísérletet akarnának velők tenni, azokból egy-egy adagot átadjunk a jelentkezőknek. A magvak következők: fehér és barna sójabab, szerecseny-köles (Eleusine coracana), mustangszőlő és Sorghum halepense. Minden egyes fajból 12—12 adag áll rendelkezésünkre. Azon t. tagtársak, kik valamelyikből kívánnak, forduljanak a titkársághoz.

(2.) M. A. úrnak N.-K.-on. A Fischer Bernát-féle lámpáknál használt ligroin sokkal veszedelmesebb mint a közönséges petroleum, mert rendkívül illékony. W.—

(3.) V. S. úrnak K.-án. Olyan művek, melyek a növény- és ásványvilágot akként tárgyalnák mint Brehm az állatvilágot, nem igen vannak. A következők némilég talán meg fognak felelni a czélnek: 1. A növényekre nézve: Dr. K. Müller: Buch der Pflanzenwelt (2 k.), Der Pflanzenstaat (1 k.). Wagner: Malerische Botanik (2 k.). Lecoq: Le monde des fleurs; Baillon: Histoire des plantes, E. de Maout et Decaisne: Botanique. — 2. A geológiára nézve: Ludwig R.: Buch der Geologie; Cotta: Geologische Bilder; Fraas: Vor der Sündflut;

Quenstädt: Die Epochen der Natur. — 3. A drágakövekre nézve szép könyv; Kluge Edelsteinkunde, és Rambosson, Les pierres précieuses.

(4.) F. A. úrnak Sz.-F.-on. A kerti növények meghatározására ajánlható: Berger, Die Bestimmung der Gartenpflanzen auf systematischem Wege. Erlangen 1855. Újabb efféle munkát nem ismerek.

Kl. Gy.

(5.) J. I. úrnak K.-on. A dühödt ebnél a garatnak érző idegei ingerlékenyek szoktak lenni, minél fogva sokszor megtörténik, hogy ha valami folyadék, vagy akár száraz test a szájába s innét a torkába jut, a garatfűző izmok görcsösen összehúzódnak s a nyelést lehetetlenné teszik. Ezen tünet szolgáltatott okot a hydrophobia elnevezésre, mely szörszerinti fordításban víztől való iszonyodást jelent. Minthogy azonban e szóban levő tünet hiányozhatik is: ennél fogva ezen bántalmat *lyssa*, nemkülönböztetve *rabies* (dühödttség) névvel is szokták jelölni. Ezen különböző neveknek egyike sem helyes, hanem közülök azt kell használni, a melyet az emberek megszoktak és megértének. Ezen betegség, ha egyszer kifejlődött, minden szereléssel daczol s okvetetlenül halálos. A kezelés egyedül abból állhat, hogy a jelenlevő tünetek lehetőleg enyhíttessenek, vagy mi még jobb, a dühödt kutya lövessék agyon. B. K.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.